

**EIROPAS SAVIENĪBAS
PADOME**

**Briselē, 2011. gada 4. novembrī (15.11)
(OR. en)**

**15790/1/11
REV 1**

**COPEN 281
EUROJUST 163
ENFOPOL 370
EJN 137
GENVAL 110
ENFOCUSTOM 127**

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Sekretariāts

Saņēmējs: delegācijās

Iepr. dok. Nr.: 13598/09 COPEN 178 ENFOPOL 218 EUROJUST 55 EJN 35

Temats: Kopējo izmeklēšanas grupu rokasgrāmata

Pielikumā pievienota Kopējo izmeklēšanas grupu rokasgrāmatas atjaunināta redakcija, kas sagatavota *Eurojust* un Eiropola kopīgajā KIG projektā.

KOPĒJO IZMEKLĒŠANAS GRUPU ROKASGRĀMATA

1. Ievads

Ar šo Kopējo izmeklēšanas grupu (KIG) rokasgrāmatu tiek papildināts *Eurojust* un Eiropola dokuments "Ceļvedis par ES dalībvalstu tiesību aktiem, kas attiecas uz kopējām izmeklēšanas grupām", un tās galvenais mērķis ir informēt speciālistus par KIG izveides juridisko pamatu un prasībām, kā arī sniegt padomus par to, kādos gadījumos var lietderīgi izmantot KIG.

Rokasgrāmatas mērķi ir arī novērst iespējamus pārpratumus attiecībā uz KIG, mudināt speciālistus izmantot šo jauno instrumentu, ar ko ir iespējams pilnveidot izmeklēšanas darbu, kā arī palīdzēt kopumā attīstīt starptautisku sadarbību krimināllietās. Rokasgrāmatā ir izmantoti praktiskā pieredzē gūti piemēri, kā arī semināros un sanāksmēs izmantoti materiāli.

Rokasgrāmata ir dokuments, kas pastāvīgi attīstās, tāpēc to regulāri atjauninās, īpaši, ņemot vērā pieredzi darbā ar konkrētām lietām.

Kas ir KIG?

KIG ir izmeklēšanas grupa, ko izveido uz divu vai vairāku dalībvalstu un/vai citu pušu nolīguma pamata, konkrētam mērķim un uz noteiktu laiku.

Tālāk redzamajā teksta lodziņā ir īsumā aprakstītas KIG vispārējās priekšrocības salīdzinājumā ar ierastajām tiesībsardzības un tiesu iestāžu starptautiskās sadarbības formām, piemēram, "spoguļveida" vai "paralēlo" izmeklēšanu un pieprasījuma vēstulēm. Darbam KIG ir arī daudzas īpašas priekšrocības atkarībā no katras atsevišķas lietas konkrētajiem apstākļiem.

KIG izmantošanas priekšrocības

- KIG locekļi var tieši apmainīties ar informāciju bez oficiāliem pieprasījumiem.
- Grupas locekļi var cits citam nepastarpināti lūgt izmeklēšanas pasākumus, iztiekot bez tiesiskās palīdzības lūgumiem. Tas attiecas arī uz piespiedu pasākumu pieprasījumiem.
- Locekļi var būt klāt kratīšanas, nopratināšanas un citos pasākumos visās attiecīgajās jurisdikcijās, palīdzot nopratināšanā pārvarēt valodu barjeru utt.
- Ir iespējams uz vietas koordinēt veicamos pasākumus un neformāli dalīties ar speciālajām zināšanām.
- Ir iespējams veidot un uzlabot savstarpēju uzticēšanos starp speciālistiem no dažādām jurisdikcijām un darba vidēm.
- KIG ir vislabākā platforma piemērotāko izmeklēšanas un kriminālvajāšanas stratēģiju noteikšanai.
- Darbā var iesaistīties Eiropols un *Eurojust*, sniedzot tiešu atbalstu un palīdzību.
- Ir iespējams pieteikties pieejamam ES, *Eurojust* un Eiropola finansējumam.
- Dalība KIG uzlabo vadības izpratni un palīdz **uzlabot starptautisku izmeklēšanu.**

2. KIG koncepcija

2000. gada 29. maijā ES Ministru padome pieņēma Konvenciju par savstarpēju palīdzību krimināllietās (2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencija) ¹. Konvencijas mērķis ir veicināt un modernizēt tiesu un tiesībaizsardzības iestāžu sadarbību Eiropas Savienībā, kā arī Norvēģijā un Islandē, papildinot spēkā esošo juridisko instrumentu noteikumus un atvieglinot to piemērošanu.

Tā kā 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas ratifikācija noritēja lēni, 2002. gada 13. jūnijā Padome pieņēma pamatlēmumu par kopējām izmeklēšanas grupām, kurš dalībvalstīm bija jāīsteno līdz 2003. gada 1. janvārim ². Dalībvalstis bija pārliecinātas, ka KIG instruments būs svarīgs ieguvums Eiropas Savienības tiesībaizsardzības iestādēm.

KIG koncepcija izveidojās no pārliecības, ka ar pastāvošajām policijas un tiesu iestāžu starptautiskās sadarbības metodēm nepietiek, lai vērstos pret smagu organizētu pārobežu noziedzību. Radās uzskats, ka divu vai vairāku valstu izmeklētāju un tiesu iestāžu amatpersonu grupa, kas strādā kopīgi, ar skaidri noteiktām juridiskām pilnvarām un apzinoties locekļu tiesības, uzdevumus un pienākumus, uzlabos organizētās noziedzības apkarošanu.

- Noteikumi par KIG 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijā
- Tā kā konvencijas ratifikācija noritēja lēni, dalībvalstis vienojās par KIG noteikumiem 2002. gada pamatlēmumā, lai nodrošinātu ātrāku īstenošanu.
- Pastāvošās metodes dažos gadījumos tika vērtētas kā nepietiekamas efektīvai smagas pārobežu noziedzības apkarošanai.

¹ Padomes Akts (2000. gada 29. maijs), ar ko izstrādā Konvenciju par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās saskaņā ar 34. pantu Līgumā par Eiropas Savienību (OV C 197, 12.7.2000., 3. lpp.).

² Pamatlēmums 2002/465/TI par kopējām izmeklēšanas grupām (OV L 162, 20.6.2002.).

3. Tiesiskais regulējums

Starp ES dalībvalstīm izveidotas KIG ("ES" KIG)

KIG izveides tiesiskais regulējums ir rodams 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. pantā, kā arī minētajā pamatlēmumā. Faktiski pamatlēmumā ir gandrīz identiskā formulējumā atkārtots 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13., 15. un 16. pants. Dalībvalstis pamatlēmumu ir īstenojušas dažādi. Dažas valstis ir pieņēmušas konkrētus tiesību aktus par KIG vai noteikumus par KIG iekļāvušas kriminālprocesa kodeksā, savukārt citas – vienkārši atsaukušās uz 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas tiešu piemērošanu savā tiesību sistēmā. Konvencija ir stājusies spēkā lielākajā daļā dalībvalstu. Pamatlēmums zaudēs spēku, līdzko 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencija būs stājusies spēkā visās dalībvalstīs.

Šobrīd vienīgi Itālija vēl nav ne īstenojusi pamatlēmumu, ne arī ratificējusi 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvenciju.

1. pielikumā ir dota atsauce uz attiecīgajiem valstu tiesību aktiem.

- Dažās dalībvalstīs noteikumi ir tieši piemērojami.
- Citās valstīs ir stājušies spēkā īpaši tiesību akti.
- Situācija ir izklāstīta 1. pielikumā.
- Detalizēta analīze ir atrodama "Ceļvedī par ES dalībvalstu tiesību aktiem, kas attiecas uz kopējām izmeklēšanas grupām".

Starp ES dalībvalstīm un trešām valstīm izveidotas KIG

KIG var izveidot kopā ar valstīm, kas neietilpst Eiropas Savienībā, vai arī to var darīt šādas valstis savā starpā, ja pastāv juridiskais pamats šādu KIG izveidei. Juridiskais pamats var būt:

- starptautisks juridisks instruments,

- divpusējs nolīgums,
- daudzpusējs nolīgums,
- valsts tiesību akti (piemēram, kriminālprocesa kodeksa pants(-i)).

Šobrīd jau pastāv šādi starptautiski juridiski instrumenti, kas varētu būt piemērots juridiskais pamats KIG izveidei starp ES dalībvalsti un trešo valsti:

- Eiropas Padomes 1959. gada 20. aprīļa Konvencijas par savstarpējo palīdzību krimināllietās Otrais papildprotokols (20. pants);
- ANO 2000. gada 15. novembra Konvencija pret transnacionālo organizēto noziedzību (19. pants);
- 1997. gada 18. decembra Konvencija par savstarpēju palīdzību un sadarbību muitas pārvalžu starpā (Neapoles II Konvencija) (24. pants);
- 2006. gada 5. maija Dienvidaustrumeiropas Policijas sadarbības konvencija (27. pants);
- Nolīgums par savstarpējo juridisko palīdzību starp Eiropas Savienību un Amerikas Savienotajām Valstīm (5. pants un tā īstenošanas instrumenti valstīs).

4. Prasības attiecībā uz KIG

2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. panta 1. punktā un pamatlēmuma (2002. gada 13. jūnijs) par kopējām izmeklēšanas grupām 1. pantā KIG koncepcija ir skatīta, vairāk pievēršot uzmanību nozieguma starptautiskajam un pārrobežu aspektam, nevis tā smagumam.

2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas³ 13. panta 1. punktā ir noteikts, ka KIG jo īpaši var izveidot, ja:

- dalībvalsts veiktā noziedzīgu darījumu izmeklēšana prasa smagu un rūpīgu darbu, iesaistot citas dalībvalstis;

³ Pamatlēmuma par kopējām izmeklēšanas grupām attiecīgie noteikumi turpmāk ir piemērojami *mutatis mutandis*.

- vairākas dalībvalstis veic noziedzīgu darījumu izmeklēšanu, kurā lietas būtība prasa iesaistīto dalībvalstu koordinētu un saskaņotu rīcību.

KIG izveidi parasti apsver smagu noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanā. Tomēr, apsverot KIG izveidi, būtu jāpārbauda valstu tiesību akti un darbības pamatnostādnes, lai pārlicinātos, vai attiecībā uz KIG izveidi pastāv noziedzības smaguma līmeņa robežvērtība vai citi atbilstības kritēriji.

Taču KIG var būt noderīgas arī mazāku pārrobežu gadījumu izmeklēšanā, jo tās var gan atvieglot sadarbību konkrētajā lietā, gan arī iedibināt savstarpēju uzticēšanos un nodrošināt pieredzi pārrobežu sadarbībā, tādā veidā sagatavojot augsni nākotnē veidojamām KIG.

Lūgumu izveidot KIG visbiežāk varētu iesniegt kāda dalībvalsts, bet nereti to varētu darīt arī Eiropols un *Eurojust*. Dažās dalībvalstīs šis sākotnējais lūgums ir jāiesniedz tiesiskās palīdzības lūguma veidā.

Izmeklētājiem, prokuroriem, izmeklēšanas tiesnešiem un/vai tiesnešiem no dalībvalstīm, kuras apsver KIG izveidi, ir ieteicams *pēc iespējas drīz* satikties, piedaloties arī *Eurojust* un Eiropola pārstāvjiem, lai apspriestu šo jautājumu, pirms tiek iesniegts oficiāls priekšlikums un panākts oficiāls nolīgums. Tā kā dažās valstīs ir ieviesti iekšēji administratīvi noteikumi, kuros, piemēram, paredzēts, ka sagatavošanas posmā ir jāinformē kompetentās ministrijas, ir ārkārtīgi svarīgi pēc iespējas ātrāk iesaistīt visas kompetentās personas, lai neaizkavētu visu procesu un neradītu risku, ka tas varētu neizdoties.

- Tas, vai KIG ir piemērots risinājums kādā lietā, ir atkarīgs no konkrētajiem apstākļiem, tomēr KIG izveidi var apsvērt gan lielākās, gan arī mazākās lietās.
- Pēc iespējas agrīnā posmā ir jāiesaista *Eurojust* un Eiropols, lai apspriestu KIG izveides iespējamās priekšrocības un konkrētus pasākumus tās izveidei.
- KIG var kalpot par pamatu turpmākai sadarbībai, veicinot savstarpēju uzticēšanos un palīdzot izveidot kontaktus.
- KIG izveidi var ierosināt gan dalībvalsts, gan *Eurojust* vai Eiropols.
- KIG ir elastīgs izmeklēšanas instruments, kas var palīdzēt izmeklētājam.

5. KIG struktūra un darbība

5.1 Grupa

Grupu izveido tajā dalībvalstī, kurā paredzēts veikt lielāko izmeklēšanas daļu.

2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. panta formulējums paredz iespēju izveidot divu vai vairāku dalībvalstu izmeklētāju un citu darbinieku grupu, kas pulcētos izmeklēšanas vietas tuvumā. Tas nozīmē, ka vairāki cilvēki uz laiku strādā ārpus savas dalībvalsts – daudzos gadījumos tas būtu vislabākais risinājums. Tomēr nav tādas prasības, ka KIG loceklim noteikti jāstrādā ārpus savas mītnes valsts, pat ja KIG pastāvīgi darbojas citā valstī. Tikpat labi KIG var izveidot no divu vai vairāku dalībvalstu pārstāvjiem, pat ja neviens no viņiem nestrādā ārpus savas dalībvalsts.

Piemēram, Zviedrija un Somija varētu vienoties izveidot KIG ar mītni Helsinkos, un vienīgais grupas loceklis no Zviedrijas veiktu izmeklēšanu Stokholmā, ne reizi nebraucot uz Somiju. Tāpat arī grupā ar vienu "galvenās mītnes valsti" varētu iekļaut vienu locekli no katras valsts, kas piedalās grupā, bet citi grupas locekļi strādātu katrs savā valstī. Ir iespējami dažādi risinājumi, un KIG organizatoriskie jautājumi ir jāizlemj katrā gadījumā atsevišķi, ņemot vērā tādus faktorus kā izmaksas, darbinieku pieejamība, izmeklēšanas ilgums un raksturs, iesaistītā tiesu iestāde u.c.

- Ir jāņem vērā ģeogrāfiskie aspekti un jāpieļauj elastīgums gadījumiem, ja izmeklēšanā tiek atklāta cita darbības vieta.
- Locekļi nav "obligāti" jānorīko uz citu valsti.
- Lai veicinātu saziņu, būtu jāņem vērā grupas locekļu valodu prasmes.

5.2. KIG vadītājs

Katrai KIG ir vajadzīgs grupas vadītājs vai vairāki vadītāji. 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. pantā ir paredzēti vairāki risinājumi, un arī šajā jautājumā valstīm ir atstātas brīvas interpretācijas iespējas. Nav precizēts, vai grupas vadītājam vajadzētu būt prokuroram, tiesnesim vai augstas dienesta pakāpes policijas vai muitas amatpersonai. Tā kā šis jautājums ir ļoti lielā mērā atkarīgs no katras valsts tiesību aktiem, par to šajā rokasgrāmatā ieteikumi netiks sniegti. Tomēr, tā kā dažās dalībvalstīs KIG uzskata par "īpašu savstarpējas juridiskās palīdzības veidu", ir ieteicams, lai tajos gadījumos, kad operācijas vada izmeklēšanas tiesnesis vai prokurors, grupas vadītājs būtu tiesu iestādes pārstāvis. Citās jurisdikcijās un atkarībā no valstī iedibinātās sistēmas piemērots KIG vadītājs var būt tiesībaizsardzības amatpersona. 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. pantā ir noteikts, ka "... grupas vadītājs ir tās kompetentās iestādes pārstāvis, kura piedalās izmeklēšanā, pārstāvot to dalībvalsti, kurā grupa darbojas...". Šo noteikumu var interpretēt tā, ka KIG ir viens pastāvīgs vadītājs, kuru izvēlas atkarībā no tā, kur atrodas KIG galvenā darbības vieta.

Tomēr to var interpretēt arī tā, ka grupas vadītājam vajadzētu būt no tās dalībvalsts, kurā grupa atrodas tajā brīdī, kad veic operācijas. Šo otro interpretāciju zināmā mērā var pamatot ar paraug nolīgumu (skatīt 7. iedaļu un 2. pielikumu), kurā noteikts, ka vadītājs "ir persona, kura pārstāv kompetentās iestādes dalībvalstī(s), kur grupa darbojas (...), un šīs personas vadībā KIG locekļiem jāveic savi uzdevumi dalībvalstī, kurai viņš pieder". Līdzšinējā pieredze liecina, ka dalībvalstis labprātāk izvēlas iespēju iecelt vairākus grupas vadītājus, nevis tikai vienu vadītāju, kuram jāatbild par visu.

- KIG locekļiem ir ļoti svarīga skaidra grupas vadības struktūra.
- Ir pieļaujama elastīga vadības struktūra, kas tiek pielāgota atkarībā no operāciju ģeogrāfiskā aspekta, ja vien saglabājas skaidra vadības struktūra.
- Sekmīgai KIG vadībai ļoti būtiska ir saziņa.

5.3. Darbība

Grupas locekļi veic pienākumus KIG vadītāja pakļautībā un ņemot vērā noteikumus, ko nolīgumā par KIG izveidi paredzējušas viņu pašu iestādes. Šis jautājums ir pienācīgi jāapsver, izstrādājot KIG nolīgumu, lai grupas locekļi, īpaši no kādas citas dalībvalsts norīkotie, apzinātos, kāda ir tiešās vadības struktūra vai struktūras.

Konvencijas 13. panta 4. punktā ir paredzēta atšķirība starp "locekļiem" un "norīkotiem locekļiem", kas darbojas KIG. Norīkotie KIG locekļi nav no tās dalībvalsts, kurā darbojas grupa, bet no kādas citas dalībvalsts. Viņiem var atļaut – saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā grupa darbojas, un KIG nolīgumu – būt klāt, veicot operatīvas darbības, piemēram, kratīšanu. Šādā operatīvo darbību atbalstā var ietilpt konkrēti izmeklēšanas pasākumi, ja to ir apstiprinājušas kompetentās iestādes tajā dalībvalstī, kurā notiek darbība, un norīkotajā dalībvalstī. KIG vadītājam ir tiesības izdarīt izņēmumus šajā vispārējā noteikumā. Būtu arī jāapsver iespēja apstiprinājumu, ar ko atļauj būt klāt un/vai veikt izmeklēšanas pasākumus, minēt oficiālajā nolīgumā.

Visinovatīvākie un, iespējams, arī vislietderīgākie 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. panta elementi ir tā 7. un 9. punktā. Ja KIG ir jāveic izmeklēšanas pasākumi vienā no dalībvalstīm, grupā norīkotie locekļi var lūgt paši savām kompetentajām iestādēm veikt šos pasākumus. Lūgums būtu jāizskata saskaņā ar nosacījumiem, ko piemēro attiecīgās valsts veiktā izmeklēšanā. Šā noteikuma mērķis ir novērst vajadzību sūtīt tiesiskās palīdzības lūgumu – pat tad, kad izmeklēšanas pasākumā ir jāpiemēro piespiedu vara, piemēram, izpildot kratīšanas orderi. Tā ir viena no galvenajām KIG priekšrocībām. Tā piemēram, Nīderlandes policijas amatpersona, kas norīkota uz Vācijā strādājošu KIG, KIG vārdā varētu lūgt saviem kolēģiem Nīderlandes policijā Nīderlandē izpildīt kratīšanas orderi, kas izdots saskaņā ar Nīderlandes tiesību aktiem. Tomēr jāatceras, ka 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. pantam nav lielāka spēka kā valstu tiesību aktiem. Piemēram, Nīderlandes amatpersona var lūgt savam Apvienotās Karalistes kolēģim pieprasīt telefonsarunu noklausīšanos Apvienotajā Karalistē. Tomēr turpmākā iespēja izmantot šo informāciju tiesas procesā vienmēr būs atkarīga no abu attiecīgo valstu tiesību aktiem, un tāpēc šis jautājums ir rūpīgi jāizskata.

Tas, ka ir jāņem vērā valstu tiesību akti, attiecas arī uz 9. un 10. punktu, lai gan šie noteikumi paredz izmeklētājiem vēl vienu vērtīgu priekšrocību: KIG locekļi var – arī šoreiz saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem – sniegt grupai informāciju, kas pieejama viņu valstī. Piemēram, grupas loceklis savas valsts informāciju par abonentu datiem, automašīnu reģistrācijas datiem un sodāmības reģistriem var tieši sniegt KIG, nepārsūtot to ar kompetento valsts centrālo iestāžu starpniecību. Tomēr būtu jāņem vērā pieņemamības prasības, ja sniegto informāciju paredzēts izmantot arī kā pierādījumu krimināllietā.

Lai gan par KIG locekļiem drīkst būt tikai attiecīgas Eiropas Savienības dalībvalstu pilnvarotas personas, tomēr trešām personām gan no ES, gan no citām valstīm ir atļauts *piedalīties* KIG darbībā. Piemēram, Amerikas Savienoto Valstu FIB amatpersona varētu būt dalībnieks Beļģijas un Nīderlandes izveidotā KIG, bet nekādā gadījumā nevarētu būt tās loceklis vai norīkots loceklis. Tiesības, kas grupas locekļiem piešķirtas saskaņā ar 13. pantu (piemēram, tiesības būt klāt izmeklēšanas pasākumos), uz šīm personām neattiecas, ja vien nolīgumā nav skaidri norādīts pretējais.

- KIG kopumā un KIG nolīgumiem nevar būt un nav lielāks spēks kā valstu tiesību aktiem un pienākumiem.
- Dalībniekiem ir jāsaņem skaidra informācija un norādījumi, īpaši attiecībā uz šādiem jautājumiem:
 - kādas ir atšķirības prasībās piespiedu pasākumu veikšanai;
 - kādi ir nosacījumi izmantošanai par pierādījumu iespējamā tiesas procesā;
 - kādus pierādījumus var izmantot vēlākās tiesas sēdēs;
 - kādas ir iekšējās tiesās vadības struktūras.
- Trešās personas var būt "ES" KIG dalībnieki, bet ne locekļi.
 - KIG nolīgumā ir skaidri jāapraksta dalībnieku loma, uzdevumi un pienākumi, īpaši noteikumi par atbildību.
 - Dalībnieki var būt ne tikai no ES struktūrām un aģentūrām, piemēram, no Eiropola, *Eurojust*, OLAF u. c., bet arī no trešām valstīm un to aģentūrām, piemēram, FIB.

6. *Eurojust* un Eiropola dalība

Tā kā šīs abas iestādes ir izveidotas, lai palīdzētu dalībvalstīm apkarot smagu organizēto pārobežu noziedzību, no to attiecīgās kompetences un uzdevumiem ir saprotams, ka *Eurojust* un Eiropolam ir svarīga nozīme kopējās izmeklēšanas grupās.

Saskaņā ar Pamatlēmuma 1. panta 12. punktu, kā arī ar 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas noteikumiem *Eurojust* un Eiropols var gan katrs atsevišķi, gan kopā piedalīties KIG.

Turklāt ar Eiropola un *Eurojust* sadarbības nolīguma 6. pantu abas puses ir pilnvarotas pēc vienas vai vairāku dalībvalstu lūguma piedalīties KIG izveidē un palīdzēt valstu tiesu un tiesībsardzības iestādēm provizoriskās pārrunās par KIG izveidi.

Tāpat abas minētās organizācijas, cieši sadarbojoties, būs gatavas atsaukties uz dalībvalstu lūgumiem, ja tās apsvērs KIG izveidi. Eiropols un *Eurojust* var īpaši palīdzēt dalībvalstīm sagatavošanas darbā izvērtējuma un sarunu posmā, sniedzot tām juridiskas konsultācijas, kā arī daloties pieredzē, kas gūta agrākā dalībā KIG. Turklāt dalībvalstīm ir pieejamas sanāksmju telpas un mutiskās tulkošanas pakalpojumi. Pie tam, tā kā Eiropola un *Eurojust* uzdevums ir dalīties informācijā un koordinēt savstarpēju juridisko palīdzību, tiem var būt iespēja apzināt KIG izveidei piemērotas lietas un attiecīgi lūgt dalībvalstis atsaukties un rīkoties.

Lai gan nav obligāti iesaistīt *Eurojust* un Eiropolu KIG izveidē un darbībā, abas organizācijas var būtiski palīdzēt nodrošināt KIG efektivitāti un darbības spējas, kā arī vispārējas sekmes izmeklēšanā. Abas organizācijas var palīdzēt KIG administratīvā pārvaldībā, kā arī sniegt palīdzību un padomus par finansējuma iegūšanu. No *Eurojust* KIG finansējuma projekta ir pieejama finansiāla palīdzība ceļa, uzturēšanās un mutiskās un rakstiskās tulkošanas izdevumiem, kā arī loģistikas palīdzība (iespēja aizņemties aprīkojumu) (plašāka informācija:

http://www.eurojust.europa.eu/jit_funding.htm). Tāpat arī operatīvās sanāksmes var finansēt ar

Eiropola palīdzību, un koordinācijas sanāksmes – ar *Eurojust* palīdzību (šajā saistībā skatīt Eiropola un *Eurojust* interneta vietni).

Eurojust valstu pārstāvji, viņu vietnieki un palīgi var būt KIG locekļi, ja viņu dalībvalsts saskaņā ar *Eurojust* lēmuma ⁴ 9.f pantu ir noteikusi, ka viņi piedalās kopējā izmeklēšanas grupā "kā valsts kompetentā iestāde". Eiropola un OLAF amatpersonas un *Eurojust* valstu pārstāvji, viņu vietnieki un palīgi, kas nepiedalās grupā kā valsts kompetentā iestāde, var būt KIG darba dalībnieki, bet nevar būt tās vadītāji vai locekļi.

Saskaņā ar Eiropola lēmuma ⁵ 6. pantu Eiropola amatpersonas var piedalīties KIG, pildot "atbalsta funkcijas", bet viņi nedrīkst piedalīties nekādā piespiedu pasākumā.

- Agrīnā posmā sniedz padomus par to, vai kādā konkrētā lietā būtu piemēroti izveidot KIG, nevis izmantot tradicionālās metodes (koordinācijas sanāksmes, paralēli veiktu izmeklēšanu u.c.).
- Agrīnā posmā sniedz praktiskus un juridiskus padomus par KIG nolīgumu un tajā iekļaujamiem noteikumiem.
- Nodrošina sanāksmju telpas un tulkojumus, kā arī drošu vidi nolīguma pārrunām un koordinācijas sanāksmēm.
- Dalās ar KIG darbā gūto pieredzi, kā arī veic galvenos koordinācijas un atbalsta uzdevumus pārrobežu izmeklēšanā.
- Sniedz analītisku atbalstu.
- Atvieglo informācijas apmaiņu, kā arī starptautiskas savstarpējas juridiskas palīdzības izpildi sadarbībā ar citām valstīm, kas nepiedalās KIG.
- Sniedz padomus un atbalstu saistībā ar finansējuma pieejamību, nosacījumiem un procedūrām, kā arī iespējām aizņemties aprīkojumu.

⁴ Padomes Lēmums 2002/187/TI (2002. gada 28. februāris), ar ko izveido *Eurojust*, lai pastiprinātu cīņu pret smagiem noziegumiem; grozīts ar Padomes Lēmumu 2003/659/TI un ar Padomes Lēmumu 2009/426/TI (2008. gada 16. decembris) par *Eurojust* stiprināšanu.

⁵ Padomes Lēmums (2009. gada 6. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Policijas biroju (Eiropolu), (OJ L 121, 15.5.2009.), skatīt īpaši 5. panta 1. punkta d) apakšpunktu un 6. pantu.

7. KIG nolīgums

2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijā ir paredzēts, ka KIG izveido uz rakstiska nolīguma pamata. Kā jau skaidrots šajā dokumentā, tiesiskais regulējums par KIG izveidi un darbību paredz plašu rīcības brīvību, tāpēc visiem iesaistītajiem nolīgums ir ļoti svarīgs. No vienas puses, līdzšinējā pieredze liecina, ka ir vēlams jau no paša sākuma vienoties par precīziem noteikumiem, lai KIG darbības laikā nebūtu jātērē laiks ilgstošām diskusijām. No otras puses, būtu jāatceras, ka izmeklēšanas darbs un pierādījumu vākšana bieži vien ir jā sāk ātri, cenšoties izvairīties no ilgstošām apspriedēm par nolīgumu. Tā kā 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. pants ļauj nolīgumu jebkurā laikā grozīt, būtu labāk jācenšas nolīgumu sagatavot ātri, nevis ilgi apspriest katru sīkumu. Ievērojot minētos apsvērumus, viens no šīs rokasgrāmatas mērķiem ir ļaut kompetentajām iestādēm un speciālistiem rakstiskajā nolīgumā ņemt vērā visus tiesību aktu elementus, tajā pašā laikā dodot tām iespēju īsā laikā sākt izmeklēšanu. Attiecībā uz paraugnolīgumu par kopējas izmeklēšanas grupas izveidi Eiropas Savienības Padome 2003. gada 8. maijā pieņēma ieteikumu ⁶, bet vēlāk, 2010. gada 26. februārī, – rezolūciju ⁷. Rezolūcija šobrīd tiek izmantota, un tās 1. pielikumā ir iekļauti jauni ieteikumi par nosacījumiem dalībai KIG, kā arī konkrēti noteikumi, kas piemērojami Eiropola dalībai. Turklāt dažas dalībvalstis jau ir savstarpēji vienojušās par KIG modeļa projektiem, lai paātrinātu nolīguma noslēgšanas gaitu.

⁶ Padomes Ieteikums (2003. gada 8. maijs) par paraugnolīgumu kopējo izmeklēšanas grupas izveidei (OV C 121, 23.5.2003., 1. lpp.)

⁷ Padomes rezolūcija (2010. gada 26. februāris) par paraugnolīgumu kopējas izmeklēšanas grupas (KIG) izveidei (OV C 70, 19.3.2010.)

Turklāt, ņemot vērā vairākās valstīs izmantoto praksi, jaunajā paraugnolīgumā ir minēts un tā IV pielikumā ir iekļauts projekts operatīvās darbības plāna kontrolosarakstam, kurš ir no KIG nolīguma atsevišķs dokuments un ar kuru ir paredzēts noteikt faktiskās operatīvās darbības detaļas, stratēģiju un plānu. Ar to tiek nodrošināts elastīgums izmaiņu gadījumā, un tā nolūks ir arī samazināt KIG nolīguma apjomu un detalizācijas līmeni.

Paraugnolīgums ir pievienots šīs rokasgrāmatas 2. pielikumā. Būtu jāuzsver, ka *Eurojust* un Eiropols jebkurā laikā var palīdzēt dalībvalstīm nolīguma sagatavošanā.

- KIG nolīguma saturam konkrētās jurisdikcijās var tikt piemērots izpaušanas process. Tāpēc būtu jāapsver šādi jautājumi:
 - KIG mērķa formulējums, lai izvairītos no tā, ka tiek izpaustas ziņas par citiem iespējamiem aizdomās turētajiem, attiecībā uz kuriem joprojām notiek cita izmeklēšana;
 - grupas locekļu identitāte, ko varētu pievienot pielikumā vai nosūtīt atsevišķi, iespējams, izvairoties no nepieciešamības atklāt, piemēram, slepenu aģentu, speciālistu u.c. personu identitāti.
- Nolīgumā vajadzētu iekļaut galvenos noteikumus, kā arī skaidri formulēt locekļu un dalībnieku uzdevumus.
- Nolīguma sarunu laikā būtu jāpatur prātā KIG pamatuzdevums, kā arī tas, kā atšķiras juridiskās procedūras, noteikumi par pierādījumiem un konkrētu piespiedu pasākumu piemērošanai vajadzīgās pilnvaras.
- Tā kā katra KIG ir atšķirīga no citām, KIG paraugnolīgums var nebūt piemērots visiem gadījumiem, tomēr tas kalpo kā noderīgas pamatnostādnes par jautājumiem, kas būtu jāiekļauj jebkurā nolīgumā.

8. Noslēgums

KIG ir iecerētas kā elastīgs instruments, lai palīdzētu izmeklēšanā, kas saistīta ar pārrobežu noziedzību, un veidotu savstarpēju uzticēšanos. Papildus galvenajam mērķim – palīdzēt dalībvalstīm efektīvāk izmeklēt smagus un organizētus starptautiskus noziegumus – dalībai KIG ir arī daudzas citas neapstrīdamas priekšrocības. Valstis, kuras ir piedalījušās KIG, bieži atbalsta šo koncepciju un skaidri izrāda gatavību pārrobežu noziedzības izmeklēšanā un kriminālvajāšanā izmantot KIG.

KIG nebūs vispiemērotākais instruments jebkurai pārrobežu izmeklēšanai, tomēr speciālistiem būtu jāapzinās to ievērojamās priekšrocības un jāspēj pieņemt pamatotus lēmumus par to izmantošanu. Plašāku informāciju iespējams saņemt, vēršoties *Eurojust* vai Eiropola valsts nodaļā vai arī ieskatoties KIG tīmekļa vietnē, uz kuru norāda saite gan Eiropola (www.europol.europa.eu), gan *Eurojust* (www.eurojust.europa.eu) interneta vietnē.

Valstu tiesību akti, kas attiecas uz kopējām izmeklēšanas grupām

Austrija

Federālais likums par savstarpēju juridisku palīdzību krimināllietās (*Bundesgesetz über die justizielle Zusammenarbeit in Strafsachen mit den Mitgliedstaaten der Europäischen Union*), 60.–62. pants un 76.–77. pants *EU-JZG*.

Beļģija

8.–10. pants Likumā par savstarpēju starptautisku juridisku palīdzību krimināllietās (2004. gada 9. decembris), ar ko groza Kriminālprocesa kodeksa 90. pantu.

Bulgārija

Kriminālprocesa kodeksa 476. panta 3. punkts un 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. pants.

Kipra

2004. gada Kopējas izmeklēšanas akts, Likums Nr. 244 (I)/2004.

Čehijas Republika

Kriminālprocesa kodeksa 442. un 443. iedaļa (Akts Nr. 141/1961 likumkrājums, kas grozīts ar Aktu Nr. 539/2004 likumkrājums)

Dānija

Uzskatīja, ka nav vajadzīga īstenošana ar īpašiem noteikumiem. Tas iestrādāts paskaidrojuma rakstā, kas pievienots to pasākumu projektam, ar ko īsteno 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvenciju.

Igaunija

Kriminālprocesa kodeksa 3. sadaļas (Savstarpēja palīdzība krimināllietās) 471. iedaļa.

Somija

Somijas Akts Nr. 1313/2002, 8. iedaļa.

Francija

17. pants likumā, kas stājās spēkā 2004. gada 9. martā, iekļaujot Kriminālprocesa kodeksā divus jaunus pantus, proti, 695 – 2. pantu un 695 – 3. pantu *Art. D15-1-4*.

Vācija

Likums par savstarpēju juridisku palīdzību krimināllietās, 93. pants (*Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen; IRG*), un 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. pants.

Grieķija

Grieķija vēl nav ratificējusi 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvenciju. Tomēr noteikumi, ar ko īsteno KIG pamatlēmumu, ir iekļauti Likuma Nr. 3663/2008 13.–24. pantā.

Ungārija

55.–59. pants un 36.–49. pants 2003. gada Aktā Nr. CXXX par sadarbību krimināllietās ar Eiropas Savienības dalībvalstīm.

20.–24. pants 2002. gada Aktā Nr. LIV par tiesībsardzības iestāžu starptautisko sadarbību.

Īrija

2004. gada Krimināltiesību likums. Ar šo aktu groza 3. un 4. iedaļu 1989. gada *Garda Síochána* aktā. Ar to atceļ 1997. gada Eiropola akta 5. iedaļu.

Itālija

Itālija vēl nav īstenojusi Pamatlēmumu Nr. 465/2002 par kopējām izmeklēšanas grupām, ne arī ratificējusi 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvenciju.

Latvija

Latvijas Kriminālprocesa kodekss, 830.–838. pants.

Lietuva

Kriminālprocesa kodekss, 171. panta 3. punkts, un "Ieteikumi par kopējo starptautisko izmeklēšanas grupu izveidi un darbību", kas apstiprināti ar Lietuvas Republikas ģenerālprokurora 2004. gada 21. decembra rīkojumu (publicēts Nr. 186 – 6963).

Luksemburga

2006. gada 21. marta likums par kopējām izmeklēšanas grupām (*Memorial A* Nr. O 57, 31/3/2006).

Malta

Maltas Kriminālkodeksa 435.E panta 5. punkts (pievienots ar IX.2003.128 un grozīts ar III.2004.77); turklāt Kriminālkodeksa 628.A un 628.B iedaļa attiecas uz savstarpēju palīdzību krimināllietās (pievienots ar IX.2003.128).

Nīderlande

Kriminālprocesa kodekss, 552.qa–552.qe. pants.

Norvēģija

Norvēģijā nav konkrēta tiesību akta par dalību KIG. Norvēģija īsteno 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvenciju un tāpat arī tās 13. pantu. Iespējams, ka īstenošana/ratifikācija būs pabeigta 2012. vai 2013. gadā.

Tomēr Norvēģijas tiesību aktos principā nav oficiālu šķēršļu, kas atturētu Norvēģiju piedalīties KIG, ja to aicinātu.

Polija

Polijas Kriminālprocesa kodeksa 589.b, 589.c, 589.d, 589.e un 589.f pants.

Portugāle

Likums Nr. 48/2003 (savstarpēja juridiska palīdzība krimināllietās). Nodaļa par savstarpēju juridisku palīdzību krimināllietās (I nodaļa) ir daļa no likuma "par tiesu iestāžu starptautisku sadarbību krimināllietās" (Likums Nr. 144/1999). Ar Likumu Nr. 48/2003 šajā nodaļā ir iekļauti jauni panti (145 A & B). Turklāt Likuma 148/2003 145. pants attiecas uz KIG.

Rumānija

Likums Nr. 302/2004 par tiesu iestāžu starptautisku sadarbību krimināllietās, kas grozīts ar Likuma Nr. 224/2006 169. pantu. Likums Nr. 368/2004, ar ko ratificē otro papildprotokolu par Eiropas Konvenciju par juridisko palīdzību krimināllietās – pielikums – 20. pants.

Slovākija

Kriminālprocesa kodekss (Akts Nr. 301/2005), 10. punkta 9. apakšpunkts, Kriminālkodekss (Akts Nr. 300/2005), 128. punkta 1. apakšpunkts.

Kriminālprocesa kodekss (Akts Nr. 301/2005), 10. punkta 9. apakšpunkts – aprakstīti noteikumi saistībā ar KIG (KIG locekļus uzskata par policistiem; kas ir KIG vadītājs; iemesli, kādēļ var izveidot KIG utt.).

Kriminālkodekss (Akts Nr. 300/2005), 128. punkta 1. apakšpunkts – definēts, kas ir publiska struktūra (citu starpā arī KIG locekļi, jo viņus uzskata par policistiem).

Slovēnija

Kriminālprocesa akta 160.b pants.

Spānija

Likums Nr. 11/2003 (21. maijs) par kopējām izmeklēšanas grupām Eiropas Savienībā, kā arī Valsts pamatlikums Nr. 3/2003 (21. maijs) par kriminālatbildības kārtību kopējo izmeklēšanas grupu locekļiem, kas darbojas Spānijā.

Zviedrija

"Akts par dažiem starptautiskās sadarbības veidiem kriminālizmeklēšanā", 1. iedaļa un 2.–9. iedaļa, kā arī "Rīkojums par dažiem starptautiskās sadarbības veidiem kriminālizmeklēšanā".

Apvienotā Karaliste

Padomes Pamatlēmums un/vai 2000. gada Savstarpējas tiesiskās palīdzības konvencijas 13. pants, kā arī 2002. gada Policijas reformu akta 103. un 104. iedaļa un 2003. gada Noziedzības akta (Starptautiskā sadarbība) 16. iedaļa.

KOPĒJĀS IZMEKLĒŠANAS GRUPAS IZVEIDES PARAugNOLĪGUMS

Saskaņā ar 13. pantu Konvencijā par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās (2000. gada 29. maijs)⁸ (turpmāk "Konvencija") un Padomes pamatlēmumu (2002. gada 13. jūnijs) par kopējām izmeklēšanas grupām⁹ (turpmāk "Pamatlēmums")

1. Nolīguma puses

Turpmāk norādītās puses ir noslēgušas nolīgumu par kopējas izmeklēšanas grupas (turpmāk "KIG") izveidi

1. (Dalībvalsts, kas ir nolīguma puse, pirmās kompetentās aģentūras/iestādes nosaukums)

un

2. (Dalībvalsts, kas ir nolīguma puse, otrās kompetentās aģentūras/iestādes nosaukums)

⁸ OV C 197, 12.7.2000., 3. lpp.

⁹ OV L 162, 20.6.2002., 1. lpp.

3. (Dalībvalsts, kas ir nolīguma puse, pēdējās kompetentās aģentūras/iestādes nosaukums)

Nolīguma puses, savstarpēji vienojoties, var pieņemt lēmumu uzaicināt arī citu dalībvalstu aģentūras/iestādes kļūt par šā nolīguma pusēm. I pielikumā pievienotas iespējamās vienošanās ar trešām valstīm, ar iestādēm, kurām ar Līgumos pieņemtiem noteikumiem piešķirtas kompetences pilnvaras, un ar starptautiskām struktūrām, kas iesaistītas KIG darbā.

2. KIG mērķis

Nolīgums attiecas uz KIG izveidi šādam mērķim:

KIG konkrētā mērķa apraksts. Tajā būtu jānorāda izmeklētā(-o) nozieguma(-u) apstākļi (laiks, vieta un veids).

Puses, savstarpēji vienojoties, var mainīt KIG konkrēto mērķi.

3. Metode

Nolīguma puses var vienoties par operatīvās darbības plānu (ODP), kurā izklāstītas norādes par to, kā sasniezams KIG mērķis ¹⁰.

¹⁰ Atkarībā no attiecīgajiem valsts tiesību aktiem un izpaušanas prasībām ODP var iekļaut KIG nolīgumā, pievienot nolīguma pielikumā vai arī sagatavot kā atsevišķu konfidenciālu dokumentu. Jebkurā gadījumā kompetentajām iestādēm, kuras paraksta nolīgumu, ir zināms ODP saturs. ODP ir jābūt elastīgam dokumentam, kurā ietilpst praktiskas vienošanās par kopēju stratēģiju un par to, kā sasniegt 2. punktā izklāstīto KIG mērķi, tostarp praktiskas vienošanās, kas citur šajā nolīgumā nav iekļautas.

Šā paraugnolīguma IV pielikumā ir iekļauts kontrolsaraksts par jautājumiem, kas saistīti ar ODP iespējamu saturu.

4. Nolīguma darbības termiņš

Saskaņā ar Konvencijas 13. panta 1. punktu un Pamatlēmuma 1. panta 1. punktu KIG izveido uz noteiktu laiku. Atbilstīgi šim nolīgumam šī KIG drīkst darboties šādā termiņā:

no

[ierakstīt datumu]

līdz

[ierakstīt datumu]

Izmantojot šā paraugnolīguma II pielikumā doto paraugu, puses, savstarpēji vienojoties, var pagarināt šajā nolīgumā norādīto beigu termiņu.

5. Dalībvalsts(-is), kurās KIG darbosies

KIG darbosies šeit norādītajā(-ās) dalībvalstī(-īs):

[Norādīt dalībvalsti vai dalībvalstis, kurās KIG ir paredzēts darboties]

Saskaņā ar Konvencijas 13. panta 3. punkta b) apakšpunktu un Pamatlēmuma 1. panta 3. punkta b) apakšpunktu grupa operācijas veic atbilstīgi tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tā tobrīd darbojas. Ja KIG pārceļ darbības vietu uz citu dalībvalsti, tad piemēro šās dalībvalsts tiesību aktus.

6. KIG vadītājs(-i) ¹¹

Šo personu, kura pārstāv kompetento iestādi tajā(-s) dalībvalstī(-s), kur grupa darbojas, puses ir iecēlušas par KIG vadītāju, un šīs personas vadībā KIG locekļiem jāveic savi uzdevumi dalībvalstī, kurai viņš pieder:

Dalībvalsts	Norīkots no (struktūras nosaukums)	Vārds	Dienesta pakāpe un darba vieta (tiesu iestāde, policija vai cita kompetentā iestāde)
-	-	-	-
-	-	-	-

Ja kāda no minētajām personām nevar veikt savus pienākumus, ar pušu savstarpēju piekrišanu, ko pievieno nolīguma pielikumā, nekavējoties ieceļ aizstājēju. Steidzamos gadījumos pietiek, ja par aizvietošanu KIG puses paziņo ar vēstuli. Šādu paziņojumu pēc tam apstiprina ar nolīguma pielikumu.

¹¹ Piemēro Pamatlēmuma 1. panta 3. punkta a) apakšpunktu, proti, grupas vadītājs ir tās kompetentās iestādes pārstāvis, kura piedalās izmeklēšanā, pārstāvot to dalībvalsti, kurā grupa darbojas.

7. KIG locekļi

Papildus 6. punktā minētajām personām KIG locekļi ir arī šādas personas ¹²:

Dalībvalsts	Norīkots no (struktūras nosaukums)	Vārds / identifikācijas numurs (1)	Dienesta pakāpe un darba vieta (tiesu iestāde, policija vai cita kompetentā iestāde)	Pienākumi
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

(1) Ja ir pietiekams pamats aizsargāt viena vai vairāku KIG locekļu identitāti, piemēram, slepenas izmeklēšanas gadījumā vai tad, ja lieta ir saistīta ar terorismu un tajā nepieciešama maksimāla drošība, šīm personām ir jāpiešķir identifikācijas numurs, ciktāl tas ir savienojams ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kura ir nolīguma puse. Piešķirtie numuri ir jāiekļauj konfidenciālā dokumentā. Ja identifikācijas numuru nav iespējams piešķirt, puses var vienoties, ka locekļu identitāti norāda konfidenciālā dokumentā, kuru pievieno šim nolīgumam un dara pieejamu visām tā pusēm.

¹² Grupā var būt pārstāvji no tiesu iestādēm, policijas vai citām kompetentajām iestādēm, kuras pilda izmeklēšanas funkcijas. Šādā veidā grupā var strādāt arī *Eurojust* pārstāvji, ja viņi darbojas kā valsts kompetentā iestāde saskaņā ar 9.f pantu Padomes Lēmumā 2002/187/TI (2002. gada 28. februāris), ar ko izveido *Eurojust*, lai pastiprinātu cīņu pret smagiem noziegumiem. Tie ir *Eurojust* valstu pārstāvji, viņu vietnieki un palīgi, kā arī citas personas, kas saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem arī ir valsts biroja locekļi, t. i., norīkoti valsts eksperti.

Pie policijas iestādēm var piederēt dalībvalstu Eiropola vienību locekļi. Šīs valstu vienības atrodas dalībvalstīs, un tās ir valstu policijas iestādes. Arī dalībvalstu koordinatori sadarbībai ar Eiropolu saglabā savas pilnvaras rīkoties kā valstu policijas pilnvarotās personas.

Ja kāda no minētajām personām nevar veikt savus pienākumus, ar pušu savstarpēju piekrišanu, ko pievieno nolīguma pielikumā, vai ar KIG kompetentā vadītāja rakstisku paziņojumu nekavējoties ieceļ aizstājēju.

8. KIG dalībnieki

Noteikumi par KIG dalībniekiem¹³ ir skatīti šā nolīguma attiecīgajā pielikumā.

9. Pierādījumi

Puses uztic KIG vadītājam vai kādam(-iem) loceklim(-ļiem) uzdevumu sniegt padomus par pierādījumu iegūšanu. Šīs(-o) personas(-u) uzdevums ir informēt KIG locekļus par aspektiem un procedūrām, kas jāņem vērā, iegūstot pierādījumus. Persona(-s), kura(-s) veic šo uzdevumu, būtu jānorāda šeit.

Operatīvās darbības plānā puses var informēt cita citu par KIG locekļu liecību sniegšanu.

10. Nolīguma vispārējie noteikumi

Konvencijas 13. pantā un Pamatlēmumā izklāstītos noteikumus kopumā piemēro tā, kā tos īstenojusi katra dalībvalsts, kurā KIG darbojas.

11. Nolīguma grozījumi

Šā nolīguma grozījumus, kas cita starpā var attiekties uz

a) jaunu KIG locekļu iekļaušanu;

¹³ KIG dalībniekus – kā nolīguma puses, kas paredzētas šā paraugnolīguma I pielikumā, – ieceļ trešās valstis, *Eurojust*, Eiropols, Komisija (OLAF), struktūras, kurām ar Līgumos pieņemtiem noteikumiem piešķirtas kompetences pilnvaras, un starptautiskas organizācijas, kuras piedalās KIG darbībā.

b) šā nolīguma 2. pantā noteiktā mērķa izmaiņām;

c) esošo punktu papildinājumiem vai izmaiņām,

pieņem šā paraugnolīguma III pielikumā izklāstītajā formā, puses tos paraksta un tos pievieno sākotnējam dokumentam.

12. Iekšējais izvērtējums

Vismaz reizi sešos mēnešos KIG vadītāji izvērtē panākumus, kas gūti attiecībā uz KIG vispārējo mērķi, vienlaikus nosakot un risinot šādā veidā apzinātās problēmas.

Pēc KIG darbības izbeigšanas puses vajadzības gadījumā var sasaukt sanāksmi, lai izvērtētu KIG veikumu.

KIG var sagatavot ziņojumu par darbību, un tajā var izklāstīt, kā īstenots operatīvās darbības plāns un kādi rezultāti sasniegti.

13. Konkrēti nolīguma noteikumi (lai nolīguma teksts nebūtu pārāk sarežģīts, dažus vai visus 13.1.–13.11. apakšpunktā norādītos jautājumus var iekļaut ODP).

Šim nolīgumam var būt piemērojami turpmāk norādītie konkrētie noteikumi (jāņem vērā, ka vairāki no šiem aspektiem ir reglamentēti arī ar Konvenciju un Pamatlēmumu).

(Pievienot pēc vajadzības. Turpmākajos apakšpunktos paredzēts izcelt jomas, kuras varētu būt īpaši jāappraksta.)

13.1. Noteikumi, saskaņā ar kuriem norīkotos KIG locekļus var izslēgt no izmeklēšanas pasākumu veikšanas.

13.2. Īpaši nosacījumi, saskaņā ar kuriem norīkotie locekļi var veikt izmeklēšanu dalībvalstī, kurā notiek operācija.

13.3. Īpaši nosacījumi, saskaņā ar kuriem KIG norīkotie locekļi var lūgt savas valsts iestādes veikt grupas pieprasītos pasākumus, neiesniedzot pieprasījuma vēstuli.

13.4. Nosacījumi, saskaņā ar kuriem norīkoti locekļi var dalīties ar informāciju, kas iegūta no norīkotājām iestādēm.

13.5. Noteikumi attiecībā uz plašsaziņas līdzekļiem, jo īpaši prasība apspriesties, pirms tiek publiskoti paziņojumi presei un sniegti oficiāli informatīvi paziņojumi.

13.6. Noteikumi attiecībā uz šā nolīguma konfidencialitāti.

13.7. Jānosaka saziņā izmantojamā valoda.

13.8. Īpaši noteikumi par izdevumiem:

13.8.1. noteikumi par KIG norīkoto locekļu apdrošināšanu;

13.8.2. noteikumi par izdevumiem rakstiskai un mutiskai tulkošanai, telefonsarunu noklausīšanās izdevumiem u. c.;

13.8.3. noteikumi par, piemēram, iegūto dokumentu tulkošanu citu KIG locekļu valodā un oficiālajā saziņas valodā (ja tā atšķiras), jo tas var radīt ievērojamus (nevajadzīgus) izdevumus;

13.8.4. noteikumi par izdevumiem vai ieņēmumiem, kas rodas saistībā ar arestēto mantu.

13.9. Nosacījumi, saskaņā ar kuriem var piešķirt palīdzību, ko lūdz atbilstīgi Konvencijai vai citiem nolīgumiem.

13.10. Konkrēti datu aizsardzības noteikumi.

13.10.a Jau pieejamās un/vai KIG darbības laikā iegūtās informācijas konfidencialitāte un izmantošana.

13.11. Nosacījumi, saskaņā ar kuriem norīkoti locekļi var nēsāt/lietot ieročus.

(Parakstīšanas vieta), (datums)

(Visu pušu paraksti)

KOPĒJAS IZMEKLĒŠANAS GRUPAS IZVEIDES PARAugNOLĪGUMAM

KIG dalībnieki

Nolīgums ar Eiropolu/*Eurojust*/Komisiju (OLAF), struktūrām, kurām ar Līgumos pieņemtiem noteikumiem piešķirtas kompetences pilnvaras, citam starptautiskām struktūrām vai trešām valstīm

1. Nolīguma puses

Nosaukums pirmajai nolīguma pusei, kas nav dalībvalsts

Nosaukums pēdējai nolīguma pusei, kas nav dalībvalsts (ja tādas ir vairākas)

un

Dalībvalsts, kas ir nolīguma puse, pirmās kompetentās aģentūras/iestādes nosaukums

un

Dalībvalsts, kas ir nolīguma puse, otrās kompetentās aģentūras/iestādes nosaukums

(...un...)

ir vienojušās, ka turpmāk minētās personas no *(to nolīguma pušu nosaukumi, kas nav dalībvalstis)* piedalīsies kopējā izmeklēšanas grupā, kas ar nolīgumu izveidota ... *(tā nolīguma parakstīšanas datums un vieta, kuram pievieno šo pielikumu).*

2. KIG dalībnieki

Šādas personas piedalīsies KIG:

Valsts/ organizācija	Norīkots no (aģentūras/ struktūras nosaukums)	Vārds	Dienesta pakāpe un darba vieta	Pienākumi
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

Dalībvalsts ... ir nolēmusi, ka kopējā izmeklēšanas grupā kā kompetentā valsts iestāde piedalīsies tās *Eurojust* valsts pārstāvji ¹⁴.

¹⁴ Ja šis punkts nav piemērojams, svītrot to.

Ja kāda no minētajām personām nevar veikt savus pienākumus, ar šī nolīguma papildinājumu iecel aizvietotāju. Steidzamos gadījumos pietiek, ja attiecīgā puse par aizvietošanu paziņo ar vēstuli. Šādu paziņojumu pēc tam apstiprina ar nolīguma pielikumu.

3. Īpaši noteikumi

Minētās personas piedalās, ievērojot šādus noteikumus un tikai šādiem nolūkiem.

3.1. Pirmā nolīguma puse, kas nav dalībvalsts

3.1.1. Dalības nolūks

3.1.2. Piešķirtās tiesības (ja tādas ir)

3.1.3. Noteikumi attiecībā uz izmaksām

3.1.4. Īpaši noteikumi, kas attiecas uz dalības nolūka sasniegšanu vai ļauj sasniegt dalības nolūku

3.1.5. Citi īpaši noteikumi vai nosacījumi ¹⁵

3.1.6. Īpaši datu aizsardzības noteikumi

¹⁵ Piemēram, atsauces uz galvenajiem vai piemērojamajiem tiesību aktiem u.c.

3.2. Otrā nolīguma puse, kas nav dalībvalsts (ja tāda ir)

3.2.1. ...

4. Īpaši noteikumi attiecībā uz Eiropola dalību ¹⁶

4.1. Dalības principi

4.1.1. Eiropola darbinieki, kas piedalās KIG, palīdz grupas locekļiem saskaņā ar Eiropola lēmumu un tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā notiek grupas darbība.

4.1.2. Eiropola darbinieki, kas piedalās KIG, strādā nolīguma [...] punktā norādītā(-o) grupas vadītāja(-u) vadībā un sniedz vajadzīgo palīdzību, lai izpildītu KIG uzdevumus un sasniegtu tā mērķi, ko noteicis(-kuši) grupas vadītājs(-i).

4.1.3. Eiropola darbiniekiem ir tiesības neveikt uzdevumus, ar kuriem, viņuprāt, tiek pārkāpti pienākumi, kas viņiem noteikti Eiropola lēmumā. Tādā gadījumā attiecīgais Eiropola darbinieks par to paziņo direktoram vai viņa pārstāvim. Eiropols apspriežas ar grupas vadītāju(-iem), lai rastu abpusēji apmierinošu risinājumu.

4.1.4. Eiropola darbinieki, kas piedalās KIG, neiesaistās nekādu piespiedu pasākumu izpildē. Tomēr tie Eiropola darbinieki, kuri piedalās KIG, grupas vadītāja(-u) vadībā var būt klāt KIG operatīvās darbībās, lai sniegtu tūlītēju padomu un palīdzību grupas locekļiem, kuri izpilda piespiedu pasākumus, ar nosacījumu, ka valstī, kurā grupa darbojas, tam nav noteikti juridiski ierobežojumi.

¹⁶ Iekļaut tikai tad, ja Eiropols ir KIG dalībnieks. Saskaņā ar Eiropola lēmuma 6. panta 2. punktu 2009. gada 9. jūlijā Eiropola valde pieņēma šos noteikumus (dok. Nr. 3710-426r6), un 2009. gada 18. novembrī – KIG paraugnolīgumu (dok. Nr. 2610-74r2). Atjauninātu informāciju skatīt Eiropola tīmekļa vietnē: <http://www.europol.europa.eu>

4.1.5. Eiropola darbiniekiem, kuri piedalās KIG, nepiemēro Protokola par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā 11. panta a) apakšpunktu ¹⁷.

4.1.6. Veicot kopējās izmeklēšanas grupas darbības, uz Eiropola darbiniekiem attiecībā uz pārkāpumiem, ko tie izdarījuši vai kas izdarīti pret tiem, attiecina darbības norises dalībvalsts tiesību aktus, kurus piemēro personām līdzvērtīgos amatos.

4.2. Palīdzības veids

4.2.1. Eiropola darbinieki, kas piedalās KIG, nodrošinās pilnu Eiropola atbalsta pakalpojumu klāstu saskaņā ar Padomes lēmumu par Eiropolu – tik, cik būs vajadzīgs vai tiks lūgts. Tādi pakalpojumi citu starpā būs operatīvās un stratēģiskās analīzes atbalsts, īpaši, izmantojot analīzes darba lietu(-as) (darba lietas(-u) un saistīto projektu nosaukums).

Vajadzības gadījumā un ja to lūgs grupas vadītājs(-i), Eiropols var atbalstīt KIG, norīkojot Eiropola "pārvietojamo biroju" vai citas tehniskas iekārtas, ja tās ir pieejamas un ja tas atbilst Eiropola drošības standartiem.

4.2.2. Eiropola darbinieki, kuri piedalās KIG, pēc grupas vadītāja(-u) lūguma var sniegt palīdzību visās darbībās, īpaši, nodrošinot saziņas platformu, stratēģisku, tehnisku un tiesu ekspertīzes atbalstu, kā arī sniegt taktiskas un operatīvas zināšanas un padomus KIG locekļiem.

4.2.3. Eiropols – savu tiesiskajā regulējumā noteikto pilnvaru robežās – atviegļina drošu informācijas apmaiņu starp KIG pusēm un valstīm, kas tajā nepiedalās, un/vai ES iestādēm un starptautiskām organizācijām, ja to lūdz grupas vadītājs(-i).

¹⁷ Protokols par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā (konsolidēta versija), OV C 115, 9.5.2008., 266. lpp.

4.3. Piekļuve Eiropola informācijas apstrādes sistēmām

4.3.1. Eiropola darbiniekiem, kuri piedalās KIG, ir piekļuve Eiropola informācijas apstrādes sistēmām, kas minētas Eiropola lēmuma 10. pantā. Visu laiku, kamēr Eiropols piedalās kopējā izmeklēšanas grupā, minētā piekļuve notiek atbilstīgi Eiropola lēmuma noteikumiem un piemērojamiem drošības un datu aizsardzības standartiem.

4.3.2. Saskaņā ar Eiropola lēmumu Eiropola darbinieki var tieši uzturēt sakarus ar KIG locekļiem un sniegt KIG locekļiem un norīkotajiem locekļiem informāciju no jebkura Eiropola lēmuma 10. pantā minētā informācijas apstrādes sistēmu posma. Ir jāievēro šādas informācijas izmantošanas nosacījumi un ierobežojumi.

4.3.3. Informāciju, ko Eiropola darbinieks ir ieguvis, būdams KIG sastāvā, var ar informācijas sniedzējas dalībvalsts piekrišanu un uz tās atbildību iekļaut jebkurā no Eiropola lēmuma 10. pantā minētajiem informācijas apstrādes sistēmu posmiem, ievērojot Eiropola lēmumā izklāstītos nosacījumus.

4.4. Izmaksas un aprīkojums

4.4.1. Dalībvalsts, kurā norisinās izmeklēšanas darbības, ir atbildīga par uzdevumu izpildei vajadzīgā tehniskā aprīkojuma nodrošināšanu (biroja telpas, sakari u. c.) un sedz radušās izmaksas. Attiecīgā dalībvalsts nodrošina arī biroja sakaru ierīces un citas tehniskas iekārtas, kas vajadzīgas (šifrētai) datu apmaiņai. Izmaksas sedz attiecīgā dalībvalsts.

4.4.2. Eiropols sedz izmaksas, kas radušās saistībā ar Eiropola darbinieku dalību KIG, īpaši darbinieku apdrošināšanas un atalgojuma izmaksas, kā arī uzturēšanās un ceļa izdevumus. Eiropols sedz arī izmaksas, kas radušās saistībā ar 4.1. un 4.2. punktā minēto īpašo iekārtu izmantošanu.

Datums/paraksti ¹⁸

¹⁸ Šā nolīguma pušu paraksti.

KOPĒJAS IZMEKLĒŠANAS GRUPAS IZVEIDES PARAGNOLĪGUMAM

Vienošānās par kopējas izmeklēšanas grupas darbības termiņa pagarināšanu

Saskaņā ar 13. panta 1. punktu Konvencijā par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās (2000. gada 29. maijs)¹⁹ un 1. panta 1. punktu Padomes pamatlēmumā (2002. gada 13. jūnijs) par kopējām izmeklēšanas grupām²⁰

puses ir vienojušās pagarināt darbības termiņu kopējai izmeklēšanas grupai (turpmāk "KIG"), ko izveidoja ar [ierakstīt datumu] nolīgumu, kuru parakstīja [ierakstīt parakstīšanas vietu] un kura kopija ir pievienota pielikumā.

Puses uzskata, ka KIG darbība jāturpina arī pēc termiņa, uz kuru to izveidoja [ierakstīt datumu, kurā beidzas minētais termiņš], jo vēl nav sasniegts tās mērķis, kas noteikts [norādīt punktu par KIG mērķi] punktā.

Visas puses ir rūpīgi izskatījušas apstākļus, kuru dēļ ir jāpagarina KIG darbības termiņš. Tiek uzskatīts, ka termiņa pagarināšana ir nepieciešama, lai sasniegtu mērķi, kuram šo KIG izveidoja.

Tāpēc KIG turpinās darbību līdz [ierakstīt datumu, kurā beidzas jaunais termiņš]. Šo termiņu puses var no jauna pagarināt, savstarpēji vienojoties.

Datums/paraksts

¹⁹ OV C 197, 12.7.2000., 3. lpp.

²⁰ OV L 162, 20.6.2002., 1. lpp.

KOPĒJAS IZMEKLĒŠANAS GRUPAS IZVEIDES PARAugNOLĪGUMAM

Ierosinātais formulējums izmaiņām, kas neattiecas uz termiņu, uz kuru izveidota KIG

Saskaņā ar 13. panta 1. punktu Konvencijā par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās (2000. gada 29. maijs)²¹ un 1. panta 1. punktu Padomes Pamatlēmumā (2002. gada 13. jūnijs) par kopējām izmeklēšanas grupām²², uz kuru pamata tika izveidota šī kopējā izmeklēšanas grupa,

puses ir vienojušās grozīt [*ierakstīt datumu*] rakstisko nolīgumu par kopējas izmeklēšanas grupas (turpmāk "KIG") izveidi, kuru parakstīja [*ierakstīt parakstīšanas vietu*] un kura kopija iekļauta pielikumā.

Puses, kas šeit parakstījušās, ir vienojušās, ka minētajā nolīgumā izdarāmi šādi grozījumi:

1. (Grozījums ...)
2. (Grozījums ...)

Visas puses ir rūpīgi izskatījušas apstākļus, kuru dēļ KIG nolīgums ir jāgroza. Tiek uzskatīts, ka grozījums(-i) KIG nolīgumā ir nepieciešams(-i), lai sasniegtu mērķi, kuram šo KIG izveidoja.

Datums/paraksts

²¹ OV C 197, 12.7.2000., 3. lpp.

²² OV L 162, 20.6.2002., 1. lpp.

Priekšlikums operatīvā darbības plāna (ODP) kontROLSARAKSTAM ⁽²³⁾

Puses var izskatīt šādus jautājumus.

Ievads – aprakstīt KIG mērķi. Visbiežāk ir pietiekami iekļaut tekstu no KIG nolīguma daļas "KIG mērķis".

Operatīvā procedūra – norādīt vietu(-as), kur KIG varētu darboties, aprakstīt KIG vadību un to, kā tiks veikta izmeklēšana, ņemot vērā valstu tiesību aktus, pamatnostādnes un procedūru.

KIG locekļu un/vai dalībnieku pienākumi – uzskaitīt un aprakstīt katra KIG locekļa un/vai dalībnieka (ES dalībvalstis, Eiropols, Eurojust, OLAF) atšķirīgos operatīvos pienākumus un uzdevumus, ja vien tas jau nav aprakstīts KIG nolīgumā.

Īpaši vai konkrēti veicamie pasākumi – nosaukt un aprakstīt izmeklēšanas darbības, attiecībā uz kurām ir jāievēro īpaši pasākumi vai procedūra, piem., aizdomās turēti bērni, cietušie, bīstama/naidīga darba vide.

Darbības un izmeklēšanas pilnvaras – nosaukt un aprakstīt īpašas darbības un izmeklēšanas metodes, kuras tiks izmantotas izmeklēšanas gaitā, piem., aktīva novērošana, ziņotāji, slepeni aģenti, sakaru pārtveršana u.c., kā arī attiecīgos tiesību aktus un procedūras.

²³ ODP ir dokuments, kurš pastāvīgi attīstās un kurā izklāstīti praktiski KIG jautājumi. ODP vajadzētu saskanēt ar KIG nolīguma 13. daļu "Konkrēti noteikumi". Atsevišķus 13. nodaļā izklāstītos elementus var iekļaut ODP.

Informācijas apmaiņa un saziņa – aprakstīt, kā notiks informācijas apmaiņa un kādas būs saziņas procedūras, kā arī norādīt kompetento partneri vai aģentūru, piem., Eiropols, *Eurojust*, OLAF, *SECI*, Interpols; varētu būt vajadzīgs vienoties par saziņas valodu; apsvērt iespēju izmantot Eiropola drošos saziņas līdzekļus (*SIENA*) un analīzes darba lietas kā drošu vidi delikātas informācijas glabāšanai.

Izlūkdatu izvērtēšana un uzdevuma sadale – aprakstīt izlūkdatu vākšanas un apstrādes procesu, kā arī attiecīgās pamatnostādnes.

Finanšu izmeklēšana – apsvērt vajadzību sekot naudas plūsmai.

Pierādījumu vākšana – atbilstoši jurisdikcijai(-ām) norādīt visus tiesību aktus, pamatnostādnes, procedūras utt., kas ir jāņem vērā, tostarp atbildīgo aģentūru/personu, kā arī prasību tulkot pierādījumus.

Kriminālvajāšana – norādīt katras valsts/jurisdikcijas kompetento iestādi un jebkādas pamatnostādnes, kas ir saistītas ar lēmumiem uzsākt kriminālvajāšanu, tostarp *Eurojust* pienākumus šajā sakarā.

Liecināšana – izklāstīt iespējamību un katrā jurisdikcijā pastāvošās procedūras attiecībā uz prasību KIG locekļiem sniegt liecības.

Ziņu izpaušana – aprakstīt noteikumus un procedūras visās jurisdikcijās, kurās KIG varētu darboties.

Operatīvās un stratēģiskās sanāksmes – norādīt un aprakstīt, kādas sanāksmes paredzēts rīkot, cik bieži tās notiks un kas tajās piedalīsies.

Administrēšana un loģistika – šeit aprakstīt visus jautājumus, kas attiecas uz administrēšanu, aprīkojumu (piemēram, biroja telpas, transportlīdzekļi, IT iekārtas vai jebkādas citas tehniskas iekārtas), resursiem, darbiniekiem, plašsaziņas līdzekļiem, konfidencialitāti un tml., tostarp šādus jautājumus:

- tulkošana;
 - biroja telpas;
 - transportlīdzekļi;
 - citas tehniskas iekārtas.
-